

ÉSZAKI FÉNY.

HUMORISTIKUS HETILAP.

E lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények pedig a kiadó hivatalhoz küldendők.

Megjelenik e lap minden szombaton fél iven.

Előfizetési ár:

egy évre	5 frt. — kr.
félévre	2 „ 50 „
negyévre	1 „ 30 „

ELFOGAD E LAP MINDENMŰ KÖZLEMÉNYEKET EGY MELLÉKLETEN.

A tizenegyedik parancsolat,

vagy „tréfáljuk meg az öreget.“

Autobiologikus humoreszk.

IV.

Kerüld az asszonyt és mindenféle fajtáját

élni e földön! azt mondja a tizenegyedik parancsolat! Ezen szavakkal bucsuzott el most már jogásszá lett öcscsétől az én kedves szeretetre méltó egyetlen nagybátyám az utolsó Medárd napi vásárkor a pesti indóháznál.

És uram fia, alig hogy megbarátkozám a modern életbölcészettel ezen minden esetre fontos és tartalmas thesisével, már is halomra kapom az én kedves szeretetre méltó nagybátyámtól a sok üres levelet, melyek a család-élet gyönyöreit mindenféle variációkban Raphael ecsetével festik.

Az utolsóba plane azzal áll elő az öreg ur, hogy a fiatal kori bolondságból is elég lehetne már; itt az idő, hogy valahára komolyan is gondolkozzam; a Dárius kineve se tart ám örökké, de meg az én számomra is virit egy rózsaszál hát csak — allons marche — haladéktalanul menjek haza és házasodjam meg!

— Én! a nőtlenség bálvány imádója?! és házasodni? nem ment el a hajam! hamarabb felépül a bábé tornya, mint hogy én ily óriási bolondságra vetemedjem! hiszen több baj van egy asszonnyal, mint százezer tanukatlan regru-

tával, mint egy oppositionalis országgyűléssel, mint egy negyedik százanyájú méh-raj befogásával! Inkább megyek Lipityomba harangozónak, vagy Lapatyomba túlkös hivatalnoknak, mintsem hogy — o. s. jini! o bóves! — világ csufjára most megházasodjam, s láng lelkemet e sas röptű gé-
ártatlan hangjainál, tyukok, ludak, saláta, zöld paszuly meg veres hagyma közé temessem el! hisz sirnia kellene miattam a világnak, — sirnia hogy oly bárgyu valék.

Szent borzalommal hajtám el az összegyűrt levelet vérlázító tartalmával, s minden oldalról megtapogatván magamat, homeopathice — pezsgővel kezdém lehűteni pezsgő véretem.

Válaszom nagybátyám levelére határozottabb lett ugyan az első huszár kortyok hatása alatt a világ minden határozati feliratánál; de az utolsó fuldokló kortyok már egy siralmas quartettére hangolták zilált kedélyem teesi citharáját, melyen a bubánat félszemű Ferkó cigányja — bagózás és könyök között fránya Jeremiádotkat pengetett el.

Mert éreztem, minden izemben, hogy ha Fulton fel nem találja a mindenható gőzmozgató fesz erejét, most enyém annak világra szóló felfedezési dícsősége s az emberi művelődés arany könyvében halhatatlan Pista nevem ott tündökölne a Galilei, Hewrey és Newton-é mellett.

Ugyanis a mint ürült a palaczk, azon mértékben telt fejem gázométerje a pezsgő gőzével

s a mint nőtt e gőzmozgató fesz-ereje, azon arányban fogyott az én ellen állási képességem — s egyszer csak megindultak gondolatim, nyelvem, felső és alsó végtagjaim kerekei úgy annyira, hogy pár percz alatt lenn voltam a vácsi utcán, s — inkább hasonlítván egy dudoló — cséplő — kaszáló géphez, mint az én kedves szeretetreméltó nagybátyám unoka öcséséhez; — s hadonázva neki rohantam egy tarka boglya kemenczének.

— „Jaj fiu! össze törtél,“ — nyögé egy hang melancholikus szuszogással.

„É én? és per tu?!“ gondolám. — „A nagy bátyámmal se voltam per tu, nem hogy veled vén korhely,“ menydörgém fél várlól stentori hangon a megbolygatott kemence felé, s tovább akartam rohanni, hanem valamibe megakadt a kabátom szárnya s kevésbe mult, hogy hanyatt nem estem.

Aztán — gőzkocsi módjára — kelle retirálnom vagy tiz lépést, mialatt fél lábbal a földön, féllel a levegőben, nagyon hasonlithattam egy spárgára kötött fekete varjuhoz.

— Milljon átok, fiu hát megsem ismersz? szuszogott ismét a boglya kemenceze.

— Milliom átok? . . . gondolám, hisz ez az nagybátyám! és azt tudhattam volna már a fogásáról is.

Visszafordulék, s csakugyan az a pogányul megbolygatott boglya kemenceze éppenséggel nem volt boglya kemenceze, hanem az én kedves szeretetre méltó hét mázsás nagybátyám, félfont fagygyuval vasvilla módra ijesztően kikent marciális bajuszával, rengeteg terjedelmével, azokkal az öt fontos sarkantyukkal, s oly rézfokossal a kezében, a milyennel Botond beütötte Konstantinápoly vasas kapuját.

Aztán oda ugrottam a nyakába s olyan csattanós puszikat czuppantgattam két kövér orcájára, hogy máskülönben pofoncsapásnak is megjárta volna.

— Milljom átok, fiu, ne mász rám, megfojtasz!

— Oh kedves szeretetre méltó nagybátyám! mily pompás meglepés! mily elragadó véletlen, nem adnám a mahomet paradicsomáért, nem a mennybeli jussomért. Ennek láttára kaczag maga Bachus s hasukat öelve rengeteg hahotával vi- gadnak a többi pogány istenek. — Oh kedves szeretetre méltó nagybátyám, nem adnám e per-

czet az olimp minden ambrosiájáért, nem a nek-tárnál andalítóbb francia pezsgőért. Még egy szagos kövér pusztit kedves öregem, drágalátos unoka öcsésének drágalátos nagybátyja.

— Milljom átok, fiu, vigye az ördög sarkantyus nagybátyádnak drágalátos unoka öcsését szagos kövér pusztijával együtt, csak ne fojtogass oly pogányul te pezsgős palaczk! hadd kaczagjon Bachus a te vén részeges patronusod, s hadd kaczagjanak a többi pogány istenek, csak le ne harapd az orromat te gézenguz fajankó! szuszogott ismét az én kedves szeretetre méltó hét mázsás nagybátyám.

— Mennyei pillanat! viszonzám én ábrándos pislongással, mire nagybátyámnak alkalmasint a miskolczi kocsonya juthatott eszébe, mert alig birt a rengeteg nevetéstől szobámba az I-ső emeletre felczipekedni.

(Folyt. köv.)

Bandi koma levele

az ő komájához Labudár Jánoshoz.

Kedves komám!

Régen kászolódtam már neked valamit írni, de nem tudtam, hogy mit. Most azonban hívtak kubikra, ezt az gátat most szét lapátolják, hogy megláthassák az indzselér-e az oka az víz veszedelemnek, vagy az futó homok, de akár hogy csúrik csavarják az dolgot, úgy hallottam, hogy az mérnök lesz az leveles. (Kéne is neki mán egy oklevél.)

Miuta az utolsó levelet küldtem neked, sok ujság történt ebben az mi városunkban; Keresztes bíró uramat át tették Csongorádra, sajnálja az egész város, mert sokat dolgozott az anyatelekkönyvnel, most Barta bíró uramnak adták oda a restentiákat; legjobban sajnálna őt Sasvári Janesi, mert elment az jó tanácsadó, hanem majd segít ő az bajon, át kutyagol utánna Csongorádra, úgy is az cholera óta ott van az pak-sussa az csongorádi tanácsnál.

Hát az a kutya csikózta „szentesi Erzsók“ mit nem pletykált azúta, azt hazudta nekünk az koplaló előtt, hogy Ghyeczy minister azt írta az városnak, hogy az vezetése alatt álló ministerium részéről semmi file intézkedések sem történtek eddig, melyekből kikövetkeztetni lehetne a szentesi sóraktárnak czilba vett feloszlását; úgy hallottam, hogy ezt Renegát sugta Erzsóknak; de

Sasvári Jancsi azt mondta, hogy nem igaz, mert azt is megírta az minister: hogy az városi közönség által hozzám beadott kérvényben felhözött indokoknál fogva az vezetésem alatt álló stb. és hogy nem volt kár az küldöttséget Pestre felküldeni, a mint azt az hazug Renegát velünk elakarta hitetni; de meg is mondtuk ám neki, hogy ha így ámit minket nem választjuk meg követnek, hanem akkor inkább legyen Sasvári Jancsi; erre azonban aszonta egy barátom, hogy Sasvári Jancsi jobb lesz vicispánnak, mert ő írta meg a mi megyénkről, hogy nem gondoskodik az szegényekről.

Ha ő lesz vicispány, akkor nem lesz szegény ember, mert mindenki helyett ő fizeti be az adót; az katonákat pedig nem kovártijozza el az gazdákhöz, hanem katulyába zárja őket s az bársony bugyogó zsebébe fogja hordozni.

De egy másik barátom azt mondta ám, Sasvári nem lesz jó vicispánnak, mert mikor kapitánykodott volna 200 szegénnyel is seprette az piacztot és az városház udvarát ingyen; az szegény kubikosoktól elszedette az talicskákat, de nem azért ám hogy ő kubikoljon, hanem hogy egy pöngöt fizessenek neki; ha valaki az város-
ház kapuja mellé egy kis vizet
vele őt hatost, ha pedig egy füttyenés is volt vele, ezért külön egy hatos mász.

Ezt meg hallotta egy harmadik barátom s azt mondta bizony csak nem kell Sasvári, mert ennek csak az szája jár, de nem tesz semmit; most is csak azért hizeleg nekünk, hogy valaminek bevállasszuk.

Negyedik pajtásom azt mondta erre téréfásan: „hába csókolsz nem leszesz vicispány.”

Azt is pletykálta Erzsók, hogy az város már 5000 frtot adott az szegények tartására; ennek nagyon megörült Sasvári Jancsi; de egy képviselő azt mondta ám, hogy ezt az pénzt még csak az 1875. évi költségvetésbe fogják felvenni és ebből a dologtalanok semmitsem fognak kapni, hanem csak az elnyomorodott munka képtelen szegények; mikor ezt Sasvári Jancsi meghallotta, nagyon megszorodott, én pedig az magam fajta czimboráimmal nem kívánunk semmi segílyt, hanem beszegőttünk az szarvasi körös társulathoz kubikra, mert megakarjuk keresni az télire valót, nehogy úgy járjunk mint a tücsök.

Renegat később azt is hazudta, hogy egy vármegyei tisztviselő azt mondta az lóverseny

előtti ebéden, hogy lovagias nemzetnek jó lovakat kell tenyészteni; Renegát lovagias szelleme szerint az lovagias nemzetnek nem kell lóháton járni, hanem gyalog faczipőbe, és csuklyába, úgy mint mikor az barátok az keresztes háboruba vezették az kereszteseket; Sasvári Jancsi szerint pedig elég az lovagiassághoz annyi, ha valaki paprika Jancsi módjára bárson tricoba, és csörgős sipkával fején járja az utcán az „Cancant.”

No de most már bezárom leveletem, hanem azt is megígérem, hogy ha az az Renegát, és az az Sasvári még egyszer mernek valamit hazudni, vagy az szegény népet ámitani, minden turpiságukat meg fogom neked írni.

Bandi.

Pofografiák.

Dudvai Jolsep.

Három (támlás) szék ura.

Criticus.

Politicus.

Nemzetgazdász stb. stb.

Annyi és oly sok mindenféle, hogy tér szűke miatt mind azon fizetéses és még fizetésebb állásait, — melyekre magát feltolni szerencsés volt — el-
„telene” vagyunk
azonban, hogy e meglepő „fizimiskával” még gyakrabban is kedveskedünk. Ezuttal azonban legyen ennyi is elég.

Tehát dologra.

Mint itész rendszerint kedves kötelességének ismeri pók természeténél fogva az ártatlan s becsületes jellemű embereket fojtogatni, a nélkül, hogy azon czélt, melyet magának kitűzött elérhette volna. De hunyászokódó természete nem engedi azon herék kifüstölését, melyek a méhkasban szorgalommal gyűjtött mézet sáska hadként felfalják, s a méhsereget kipusztítani igyekeznek. Tartozván ő maga is ily herék közé. Másrésről azonban legszentebb feladatának tekintint az ügyetlenséggel párosult tudatlanságot — egész erejéből — mások rettentő példájára az egekig felmagasztalni, s egész jezsuitizmussal elhitetni a világgal, hogy a „nyavalygók” pártatlan és fölül mulhatlan művészei Thaliának! De hogy is ne? Hiszen ezek tették őt „három (támlás) szék urává.”

Mint — politikusról — noha ő azt hiszi, hogy az e téren eddigi kapacitásaink messze hátra állanak megette, nagyon kevés feljegyezni valót találunk. Tudtunkkal e téren egész bölcsessége annyiból áll, hogy mások romjai felett 48-as farkasbőrbe öltözve 47-es báránka képében szeretne feltolakodni — „uram bocsáss!” országyűlési képviselőnek; — a nélkül azon-

ban, hogy az ahhoz való tudományból csak egy szemernyit is szippantott volna.

Nemzetgazdasági bölcsességének essentiája:

Meg tudja különböztetni a trafikot a szűzdohánytól, a malaczpecsenyét a sült töktől, az egri vöröst a vadkerti vinkótól. Tudja még azt is, hogy a mokka kávé Makón, a makói bunda pedig Mokkában terem.

Azonban noha borotvált fejű barát volt, s mint ilyen a bibliát is csak levelezte, — mindazáltal egy dolgot sehogy sem akar megérteni t. i. hogy: „két urat nem lehet egyszerre lelkiismeretesen szolgálni. Ő csupa felebaráti szeretetből, birka türelemmel két száz urat is szolgálna csak aztán jól megfizessék.

Jelszava: „Ubi bene ibi patria!“

Többet ez alkalommal nem donghat róla a Darázs.

Szellemi kostökök.

Szentes-város kofáiból alakult „Pletyka-egylet“ Nyiry György szinigazgató urnak bizalmat szavazott meg a napokban azon nagylelkű tettéért, hogy „Szentesváros főterének“ festésénél a kofapadiózatot oly feltűnő színekkel érvényre emelte és megörökítette.

Az „Eszterházi képcsarnok“ egy műkincs-fényes bizonyítékát adta Ny. . . Gy. . . igazgató és akademikus műfestő ur akkor, midőn Szentesváros főterének vízfestékes rajzát minden díj nélkül — csupán csak honfiai szerelem és tűztől lángolva — e képtárnak ajándékozta. Valóban e mű Sansió Raphael, Murilló, Dürer és mások műremekeitől, csakis a kivitelben különbözik. Es csodálkozunk, hogy voltak olyanok is, kik Szentesváros főterében Karczag, Csépa és más királyi városok főterére ismertek.

„De azért ne sirjon leiked geniussa
Mért méltán megillet a művészek jussa
Dicsőséges neved úgy is nem sokára
Kapitól könyvébe lesz bele firkálva!“

A kolozsvári dalár ünnepélyen — mint értesülénk — egy kritikus ilyen szavakkal fordult a szentesi dalárdához: „ha önöknek tenoristájuk úgy volna, mint bassistájuk nincs: úgy nagyon megállhatnák a sarat.

Ugyan ez ünnepélyen sokáig nem tudott megegyezni a bíráló bizottság azon, hogy valyon egy Böhémiából Kolozsvárra vándorolt lengyel zsidó társulat, vagy a szentesi dallatlan társulat számára állítson-e ki szegénységi bizonyítványt.

Végtére azt a többség a lengyeleknek szavazta meg; a szentesiek számára pedig saját kántorukkal egy requiemet énekeltettek el. (No hát nem volt erről visiója Venczli bratyenak?)

Szobor csarnokban.

Ren. . . (Kétségbe esett arczzal s elkékülve egy szoborra mutat) „Huj! Jancsi te! mi az a borzasztó medúza fej?“

Sasv. . . „Mi? hát az nem más mint az igazság szobra!“

Ren. „Brrr! kilel a hideg!“

Sasv. „Hát ennyire irtózol te az igazságtól?“

Ren. „Jobban mint ördög a tömjéntől!“

F. . . . n színész ur a „Szerelmes huszárok“ előadása alatt megmutatta, hogy „kitűnő füle“ van.

D. . . S. . . igen szorgalmas tanár volt, ki tanítványainak a helyes irányban való fejlesztésére nem csak szellemi, de erkölcsi szempontból is fölötte nagy gondot fordított. Szép oktatást tartott egy szép reggelen a mai ifjuság renyheségéről, elpuhultságáról, melyek előbb utóbb végrömlését idézik elő a nemzetnek.

A szép magyarázatot félbe szakítja egy VII. oszt.-beli ifjoncz megjelenése.

Mondom . . . folytatá a fent nevezett tanár ur beszédet — hogy az ifjuság jelen körünkben annyira elpuhult, hogy kibeszélni is lehetetlen. Csak egyet hozok fel; az a hosszú alvás, mely mind a lélekre, mind a testre káros befolyással van. . . Ezzel a jöthöz fordul, ki kóczos égre meredő hajával, rozsul megkötött nyakkendőjével és pislogó szemekkel bámult reá:

Ugye Domine Sánta, — ön is most bujt ki a takaró alól?

A kérdezett egyet pislant és nagy hirtelen így felel:

„Nem én kérem alálassan, mert még le se feküdtem!“

Pista és Laos fürödni mentek a Tiszára.

„Tudsz-e uszni kómé?“ szólítja meg Pista Laost.

Laos. „Nagyon, az adósságban.“

Pista. „Hát nem félsz a hitelezőktől?“

Laos. „Persze hogy nem, féljenek azok.“

Laptulajdonos és kiadó: **Szakál Mihály.**

Felelős szerkesztő: **Kovács Károly.**